

POSTUPCI OZNAČAVANJA I KONTROLE PROIZVODNIH SVOJSTAVA IZVORNIH PASMINA PERADI

Uredbom Vlade Republike Hrvatske osnovan je Hrvatski stočarsko selekcijski centar (HSSC) kao specijalizirana ustanova za poslove selekcije u stočarstvu i poljoprivredi (Narodne novine broj 63 od 31. kolovoza 1994. godine). Uredbom Vlade Republike Hrvatske (N.N. broj 78 od 14. svibnja 2003. godine) naziv "Hrvatski stočarsko selekcijski centar" zamjenjuje se nazivom "Hrvatski stočarski centar". Uredbom Vlade Republike Hrvatske (N.N. broj 28/09 od 04. ožujka 2009. godine) naziv „Hrvatski stočarski centar“ zamjenjuje se nazivom „Hrvatska poljoprivredna agencija“.

Izdavač Hrvatska poljoprivredna agencija
Adresa Poljana Križevačka 185, 48260 Križevci

Za izdavača Dr. sc. Zdravko Barać

web www.hpa.hr

e-mail hpa@hpa.hr

Urednik Dr. sc. Maja Dražić

Autori Dr. sc. Zdravko Barać
Dr. sc. Maja Dražić
Gordana Duvnjak, dipl. ing.
Nataša Lješić, dipl. ing.

Oblikovanje Zebra print, Vukovar

Tisak Zebra, Vinkovci

Naklada 500 komada

ISBN 978-953-6526-63-5 CIP zapis dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 875272.

Sadržaj

Predgovor	5
1. Upis uzgajivača u upisnik uzgojno valjanih životinja	7
2. Prijava nabave/kupnje uzgojno valjanih kljunova izvornih pasmina peradi	11
3. Registracija i označavanje matičnih kljunova izvornih pasmina peradi i evidencija proizvodnih pokazatelja	15
4. Izdavanje uzgojne dokumentacije	21

Predgovor

Prošlo je 100 godina od početka rada prvog marvogojskog saveza osnovanog u Sv. Ivanu Žabnom od do tada ustrojenih marvogojskih udruga. Temeljni razlog udruživanja predstavljalo je nastojanje za učinkovitijim organiziranjem provedbe uzgojnih mjera i za što je moguće pouzdanijim odabirom najboljih jedinki iz populacije kako bi iz generacije u generaciju dobivali kvalitetnije potomke. Vođeni uvijek istim razlozima, istim ciljevima, prateći i prilagođavajući se europskim trendovima unaprijeđivan je sustav provedbe uzgojnih mjera u Republici Hrvatskoj, a mijenjali su se i nazivi organizacijskih oblika provedbe tih mjera: od 1. saveza marvogojskih udruga iz 1913. godine i već tada prvih pokušaja organiziranja kontrole mliječnosti u stadima krava te pokušaja objedinjavanja matične evidencije iz više udruga uzgajivača goveda, preko Zadružnog stočarskog saveza Hrvatske, zatim Stočarskog selekcijskog centra Hrvatske, Poljoprivrednog centra Hrvatske, Hrvatskog stočarskog selekcijskog centra, Hrvatskog stočarskog centra, pa sve do današnjih dana kada uzgojne programe provode središnji uzgajivački savezi i Hrvatska poljoprivredna agencija.

Hrvatska poljoprivredna agencija je nastala iz sustava koji je godinama bio odgovoran za provedbu uzgojnih mjera. Izravni je pravni slijednik Hrvatskog stočarsko selekcijskog centra, kojeg je osnovala Vlada Republike Hrvatske 1994. godine kao instituciju odgovornu za provedbu uzgojnih programa i koji 2003. godine mijenja naziv u Hrvatski stočarski centar. Hrvatska poljoprivredna agencija je bez obzira na naziv koji je nosila kroz vrijeme koje je iza nas, uvijek bila jedan od važnijih činitelja provedbe programa uzgoja za sve vrste i pasmine stoke u Republici Hrvatskoj. Tako je i danas kada sve svoje aktivnosti u segmentu kontrole proizvodnosti goveda, ovaca i koza, kao i testiranja i procjene uzgojne vrijednosti goveda, ovaca i koza provodi prema međunarodno utvrđenim standardima definiranim u Međunarodnom komitetu za kontrolu proizvodnosti domaćih životinja (International Committee for Animal Recording – ICAR).

Od 1992. godine HPA je članica ICAR-a, a od prvog ICAR-ovog nadzora u HPA nad djelatnostima označavanja i kontrole proizvodnosti, provedenog 2004. godine, nositelj je prava na korištenje posebnog ICAR-ovog pečata i punopravna članica ICAR-a. Norme i preporuke u procesu praćenja proizvodnosti domaćih životinja sustavno se nadograđuju, tako da je ICAR 2009. godine ukinuo korištenje posebnog pečata kao oznaku kvalitete i iste godine uveo novi način vrednovanja i ocjenjivanja provedbe direktiva i preporuka certificiranjem pojedinačnih postupaka bitnih za praćenje proizvodnosti domaćih životinja. Od 2009. godine, nakon provedenog drugog nadzora, HPA raspolaže ICAR-ovim certifikatom kvalitete za sve djelatnosti koje provodi u sklopu provedbe uzgojnih programa: označavanje i registracija grla, kontrola mliječnosti, kontrola mesnatosti, laboratorijska analitika, obrada podataka i genetska procjena (izračun uzgojnih vrijednosti).

U listopadu 2013. godine proveden je treći nadzor ICAR-ovih međunarodnih revizora u HPA, nakon čega je za HPA, korištenje ICAR-ovog certifikata kvalitete produženo za iduće trogodišnje razdoblje. Djelatnosti za koje je HPA dobila potvrdu sukladnosti s međunarodnim standardima koje propisuje ICAR odnose se na sveukupne djelatnosti koje se provode u sklopu provedbe uzgojnih programa: sustav identifikacije i registracije goveda, ovaca i koza, praćenje proizvodnosti mliječnih i mesnih goveda, mliječnih ovaca i koza, procjena uzgojnih vrijednosti za goveda, ovce i koze, te za laboratorijske analize i obradu podataka.

Budući je zbog stalne potrebe prilagođavanja međunarodnim standardima u provedbi navedenih aktivnosti, u posljednjih deset godina dio procedura po kojima HPA provodi te aktivnosti bitno izmijenjen, a pojavljuje se i

značajan broj novih radnih postupaka, točno deset godina nakon prvog objavljivanja, odlučili smo se za ponovno objavljivanje radnih uputa i postupaka, provjerenih i potvrđenih od strane nedavno provedenog ICAR-ovog nadzora.

Kako je ICAR međunarodna institucija koja propisuje standarde za različite vrste stoke (primarno za goveda, ovce i koze), ali ne i standarde kontrola proizvodnosti u svinjogojstvu, uzgoju kopitara, peradi, matica pčela te da svaki od ovih skupova mjera predstavlja značajan segment sveukupnih aktivnosti HPA, odlučili smo se za publiciranje i ovih radnih uputa i postupaka po kojima djelatnici HPA obavljaju svoje djelatnosti na farmama hrvatskih stočara i pčelara.

Držimo da skup objavljenih radnih postupaka i uputa za svaku od vrsta domaćih životinja u čijim uzgojnim programima sudjeluje HPA, predstavlja odličan pregled, odnosno priručnik ne samo svim djelatnicima HPA, od rukovoditelja pojedinih ustrojstvenih jedinica do tehničara na terenu, već i svima onima koji koriste i koji se rado pozivaju na podatke iz elektronskih baza HPA, a kao dokaz vjerodostojnosti i uporabivosti tih podataka.

I naravno, držimo da će ovaj skup objavljenih radnih postupaka i uputa, po kojima rade djelatnici HPA, biti od naročite koristi i svim uzgajivačima koji sudjeluju u provedbi uzgojnih programa. Naime, samo dobro poznavanje i razumijevanje u ovoj publikaciji objavljenih radnih postupaka svih koji sudjeluju u njihovoj provedbi, od djelatnika HPA do samih uzgajivača, jamstvo su uspjeha u unaprjeđenju proizvodnih (genetskih) osobina stoke koja se uzgaja na hrvatskim farmama.

v. d. ravnatelja
Dr. sc. Zdravko Barać

ODGOVORNOST
DOKUMENTACIJA

 Posjednik kljunova/Uzgajivač
Područni ured HPA

 Zahtjev za upis
uzgajivača u
Upisnik pri SBP

Obrazac ZUU1

Područni ured HPA

Slanje zahtjeva

Ne: zahtjev za ispravkom

 HPA- Odjel za razvoj
ovčarstva, kozarstva i
uzgoja malih životinja

Provjera podataka

Računalni program HPA

 HPA- Odjel za razvoj
ovčarstva, kozarstva i
uzgoja malih životinja

Podaci ispravni

Da

 HPA – Odjel za razvoj ovčarstva,
kozarstva i uzgoja malih životinja

 Izdavanje Rješenja o
izvršenom upisu u
Upisnik

Obrazac RUU1

 Tehnički suradnik područnog ureda HPA
Predstojnik područnog ureda HPA

 Unos
podataka u
SBP

Program «Peradarstvo»

 Tehnički suradnik područnog ureda HPA
Predstojnik područnog ureda HPA

 Slanje Rješenja o izvršenom
upisu u Upisnik uzgajivaču

Obrazac RUU1

 HPA – Odjel za razvoj ovčarstva, kozarstva i
uzgoja malih životinja

Arhiva

Program «Peradarstvo»

 Sastavila: Gordana Duvnjak, dipl. ing.
Datum:
Potpis:

 Pregledao: Danijel Mulc, dipl. ing.
Datum:
Potpis:

 Odobrio: Dr. sc. Zdravko Barać
Datum:
Potpis:

RADNA UPUTA ZA UPIS UZGAJIVAČA U UPISNIK UZGOJNO VALJANIH ŽIVOTINJA

Rješenje o izvršenom upisu u Upisnik uzgajivača uzgojno valjanih životinja osnovni je dokument o provedbi uzgojno selekcijskog rada.

Uzgajivač podnosi Zahtjev za upis u Upisnik uzgajivača uzgojno valjanih životinja na propisanom obrascu (ZUU1). Na Zahtjev se upisuju sljedeći podaci: ime i prezime uzgajivača, OIB, MIBPG, JIBPG, IKG, adresa i datum podnošenja zahtjeva.

Predstojnik/načelnik Područnog ureda odgovara za otpremu Zahtjeva prema Odjelu za razvoj ovčarstva, kozarstva i uzgoja malih životinja.

Djelatnik Odjela za razvoj ovčarstva, kozarstva i uzgoja malih životinja u Središnjoj bazi podataka provjerava upis i status novog korisnika/uzgajivača.

Nakon provjere u Odjelu za razvoj ovčarstva, kozarstva i uzgoja malih životinja izdaje se rješenje o izvršenom upisu u Upisnik na obrascu RUU1. Načelnik Odjela za razvoj ovčarstva, kozarstva i uzgoja malih životinja odgovara za proceduru i pregledava rješenje. Rješenje odobrava ravnatelj HPA.

Predstojnik Područnog ureda/načelnik odjela odgovara za upis i ažuriranje podataka u bazu.

Djelatnik Odjela za razvoj ovčarstva, kozarstva i uzgoja malih životinja šalje rješenje za upis uzgajivača samom podnosi- telju zahtjeva (uzgajivaču), a kopija rješenja se zadržava u arhivi Odjela.

Prilog: Rješenje o izvršenom upisu u Upisnik uzgajivača uzgojno valjanih životinja

HRVATSKA POLJOPRIVREDNA AGENCIJA
Križevci, Poljana Križevačka 185
Ured Zagreb, Ilica 101

Obrazac: RUU1

Rješenje o izvršenom upisu u Upisnik uzgajivača uzgojno valjanih životinja

Temeljem odredbe članka 6., stavak 1. Pravilnika o sadržaju upisnika i prijave za upis uzgajivača uzgojno valjanih životinja (N.N. 23/98), Naslovu, putem područnog županijskog ureda, podnosim Zahtjev za upis u Upisnik uzgajivača uzgojno valjanih životinja, sa slijedećim podacima;

Ime i prezime / naziv _____

OIB																				
MIBPG																				

Mjesto _____ Ulica _____ kbr _____

Pošta _____ Broj pošte

--	--	--	--	--

Općina _____

Županija _____

Naziv banke _____ Sjedište _____

Osnovni broj računa banke _____

Broj računa korisnika _____

Upis u Upisnik uzgajivača uzgojno valjanih životinja odobrava se za uzgoj:

(Vrsta, naziv pasmine, križanca ili hibrida za koji se odobrava upis)

U Zagrebu: _____

m.p.

Ravnatelj:

ODGOVORNOST

Posjednik kljunova/Uzgajivač

Područni ured HPA

HPA-Odjel za razvoj
ovčarstva, kozarstva i
uzgoja malih životinja

Područni ured HPA

Područni ured HPA
HPA – Odjel za razvoj
ovčarstva, kozarstva i
uzgoja malih životinja

DOKUMENTACIJA

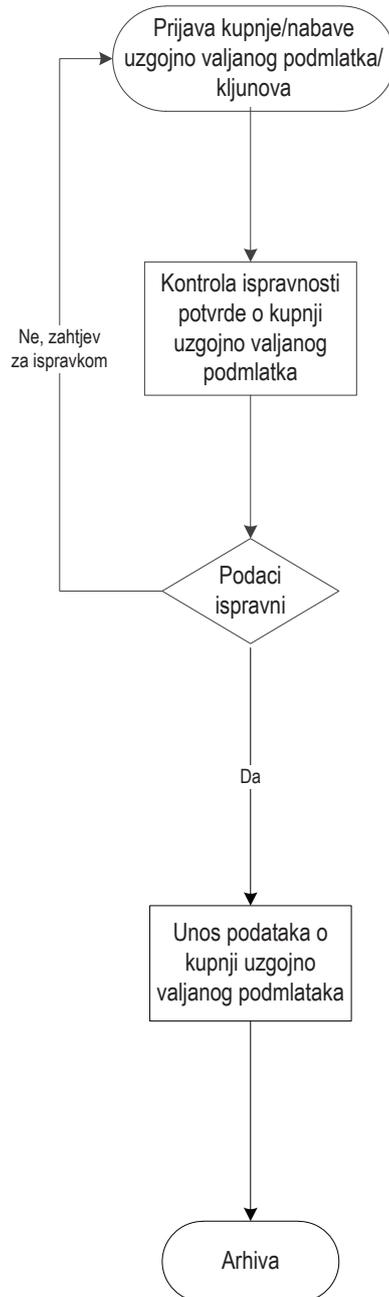
Telefonska dojava o nabavi / kupovini uzgojno
valjanog podmlatka ili odraslih kljunova izvornih
pasmina peradi

Potvrda o porijeklu uzgojno valjanog podmlatka/
kljunova

Program «Peradarstvo»

Program «Peradarstvo»

Program »Peradarstvo»

Sastavila: Gordana Duvnjak, dipl. ing.
Datum:
Potpis:

Pregledao: Danijel Mulc, dipl. ing.
Datum:
Potpis:

Odobrio: Dr. sc. Zdravko Barać
Datum:
Potpis:

RADNA UPUTA ZA PRIJAVU NABAVE/KUPNJE UZGOJNO VALJANIH KLJUNOVA IZVORNIH PASMINA PERADI

Uzgajivač dojavljuje Područnom uredu HPA nabavu/kupnju uzgojno valjanih kljunova izvornih pasmina peradi.

Djelatnik Područnog ureda HPA prosjeđuje potvrdu Odjelu za razvoj ovčarstva, kozarstva i uzgoja malih životinja na provjeru ispravnosti podataka. Ako su podaci ispravni vrši se unos podataka o kupnji/nabavi uzgojnih kljunova u program „Peradarstvo“. Ako podaci nisu ispravni šalju se na korekciju uzgajivaču. Nakon korekture, ponovno se provjeravaju u programu „Peradarstvo“ i ako su ispravni unose se u program „Peradarstvo“.

Prilog: **Potvrda o porijeklu uzgojno valjanog podmlatka / kljunova zagorskog purana**

POTVRDA

kojom se potvrđuje da su **zagorski purani** porijeklom iz matičnog jata koje je registrirano i upisano u Upisnik uzgojno valjanih životinja s područja _____ županije.

Potvrda se izdaje u svrhu prijave zagorskih purana Hrvatskoj poljoprivrednoj agenciji.
Zagorski purani su uzgojeni kod uzgajivača

Ime i prezime _____

Adresa _____

koji je upisan u Upisnik uzgajivača uzgojno valjanih životinja u Hrvatskoj poljoprivrednoj agenciji.
Uzgajivač svojim potpisom jamči da su podaci na potvrdi istiniti.

Zagorske purane je kupio

Ime i prezime _____

Adresa _____

Telefon _____

Broj kupljenih purića _____ MB Majke _____

Muški _____ ženski _____ MB Oca _____

Mjesec valjenja _____ Soj purana _____

Potpis uzgajivača

Potpis kupca

Za Područni ured

U _____, _____ 201__g.

Prilog: **Potvrda o porijeklu uzgojno valjanog podmlatka / kljunova kokoši hrvaticice**

POTVRDA

kojom se potvrđuje da su **kokoši hrvaticice** porijeklom iz matičnog jata koje je registrirano i upisano u Upisnik uzgojno valjanih životinja s područja _____ županije.

Potvrda se izdaje u svrhu prijave kokoši hrvaticice Hrvatskoj poljoprivrednoj agenciji.
Kokoši su uzgojene kod uzgajivača

Ime i prezime _____

Adresa _____

koji je upisan u Upisnik uzgajivača uzgojno valjanih životinja u Hrvatskoj poljoprivrednoj agenciji.
Uzgajivač svojim potpisom jamči da su podaci na potvrdi istiniti.

Kokoši je kupio

Ime i prezime _____

Adresa _____

Telefon _____

Broj kupljenih pilića _____ MB Majke _____

Muški _____ ženski _____ MB Oca _____

Mjesec valjenja _____ Soj kokoši _____

Potpis uzgajivača

Potpis kupca

Za Područni ured

U _____, _____ 201__g.

ODGOVORNOST

Posjednik kljunova/Uzgajivač
Područni ured HPA

Područni ured HPA

Područni ured HPA

Uzgajivač
Područni ured HPA

HPA-Odjel za razvoj
ovčarstva, kozarstva i
uzgoja malih životinja

HPA- Odjel za razvoj
ovčarstva, kozarstva i
uzgoja malih životinja

DOKUMENTACIJA

Program uzgoja za kokoš hrvaticu
Program uzgoja za zagorskog purana
Upute za provedbu uzgojno selekcijskog rada

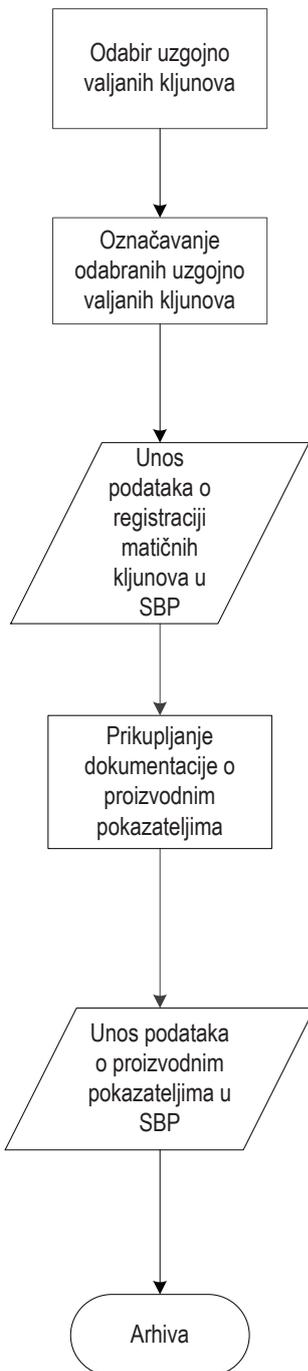
Oznaka-prsten sa identifikacijskim brojem
Registracija matičnih kljunova

Program «Peradarstvo»

Program uzgoja za kokoš hrvaticu
Program uzgoja za zagorske purane
Očevidnik matičnog kljunova izvornih pasmina
peradi

Program «Peradarstvo»

Program »Peradarstvo«

Sastavila: Gordana Duvnjak, dipl. ing.
Datum:
Potpis:

Pregledao: Danijel Mulc, dipl. ing.
Datum:
Potpis:

Odobrio: Dr. sc. Zdravko Barać
Datum:
Potpis:

RADNA UPUTA ZA REGISTRACIJU I OZNAČAVANJE MATIČNIH KLJUNOVA IZVORNIH PASMINA PERADI TE EVIDENCIJU PROIZVODNIH POKAZATELJA

Pravilno registrirana i označena životinja osnovni je preduvjet za uspješno provođenje uzgojno selekcijskih postupaka i mjera.

Obaveza uzgajivača i djelatnika područnog ureda HPA je da najkasnije sa 20 tjedana starosti obave odabir uzgojno valjanih kljunova izvornih pasmina kokoši i sa 25 tjedana odabir uzgojno valjanih kljunova izvornih pasmina purana.

Obilježavanje se vrši stavljanjem nožnog prstena koji ima identifikacijski broj. Matična jata izvornih pasmina kokoši sastoje se od 10 kokoši i 1 pijetla. Matična jata izvornih pasmina purana sastoje se od 5 pura i 1 purana. Prilikom označavanja djelatnik područnog ureda HPA provodi provjeru načina držanja životinja koje su pod selekcijskim obuhvatom i trebaju imati uvjete smještaja propisane Uputama za provedbu uzgojno selekcijskog rada. Evidencijski brojevi prstenova upisuju se u obrazac Registracija matičnih kljunova i Očevidnih matičnih kljunova. Obrazac Registracija matičnih kljunova sa svim podacima o porijeklu unosi se u program „Peradarstvo“, a obrazac Očevidnik matičnih kljunova ostaje kod uzgajivača kao evidencija proizvodnje kroz godinu dana.

U periodu od godinu dana nakon označavanja matičnih jata uzgajivača je dužan ispunjavati obrazac Očevidnik matičnih kljunova i predati ga ispunjenog djelatniku područnog ureda HPA nakon godinu dana proizvodnje. Djelatnik područnog ureda prikuplja dokumentaciju o proizvodnim pokazateljima tj. obrazac Očevidnik matičnih kljunova i šalje ga djelatnicima Odjela za razvoj ovčarstva, kozarstva i uzgoja malih životinja. Djelatnici Odjela za razvoj ovčarstva, kozarstva i uzgoja malih životinja unose podatke o proizvodnim pokazateljima u program „Peradarstvo“.

ODGOVORNOST

Posjednik kljunova/Uzgajivač
Područni ured HPA

Područni ured HPA

HPA- Odjel za razvoj
Ovčarstva, kozarstva i
uzgoja malih životinja

HPA-Odjel za razvoj
Ovčarstva, kozarstva i
uzgoja malih životinja

Područni ured HPA

Područni ured HPA

Područni ured HPA

HPA-Odjel za razvoj
ovčarstva, kozarstva i
uzgoja malih životinja

DOKUMENTACIJA

Zahtjev za izdavanje potvrde o porijeklu –
uzgojna dokumentacija

Zahtjev za izdavanje potvrde o porijeklu-
uzgojna dokumentacija

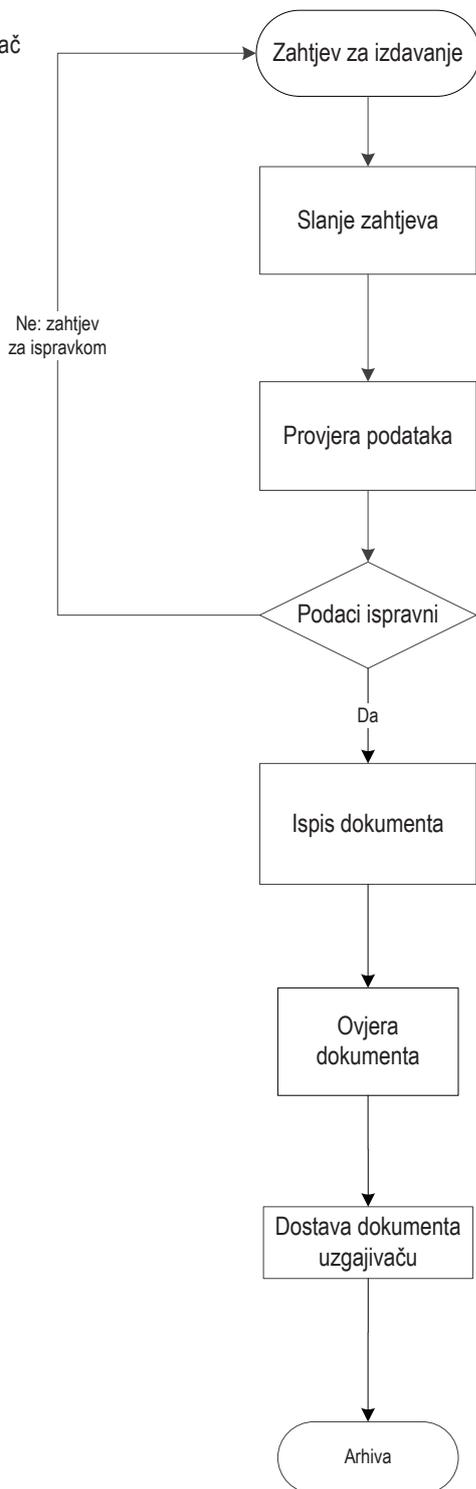
Program «Peradarstvo»

Potvrda o porijeklu – uzgojna
dokumentacija
Evidencija poslanih dokumenata

Potvrda o porijeklu – uzgojna dokumentacija

Potvrda o porijeklu – uzgojna dokumentacija

Program «Peradarstvo»

Sastavila: Gordana Duvnjak dipl. ing.
Datum:
Potpis:

Pregledao: Danijel Mulc, dipl. ing
Datum:
Potpis:

Odobrio: Dr. sc. Zdravko Barać
Datum:
Potpis:

RADNA UPUTA ZA IZDAVANJE UZGOJNE DOKUMENTACIJE ZA IZVORNE PASMINE PERADI

Uzgajivač podnosi zahtjev Područnom uredu HPA za izdavanjem Potvrde o porijeklu prodanog podmlatka/kljunova.

Djelatnik Područnog ureda HPA proslijeđuje zahtjev djelatnicima Odjela za razvoj ovčarstva, kozarstva i uzgoja malih životinja koji vrše provjeru podataka o uzgajivaču u programu „Peradarstvo“. Ako su podaci ispravni djelatnik Područnog ureda izdaje i ovjerava potvrdu te je dostavlja uzgajivaču. Ako podaci nisu ispravni uzgajivač ih mora ispraviti da bi ostvario pravo na izdavanje Potvrde o porijeklu.

Djelatnik odjela za razvoj ovčarstva, kozarstva i uzgoja malih životinja arhivira podatke u program „Peradarstvo“.

Prilog: **Potvrda o porijeklu uzgojno valjanog podmlatka / kljunova zagorskog purana**

POTVRDA

kojom se potvrđuje da su **zagorski purani** porijeklom iz matičnog jata koje je registrirano i upisano u Upisnik uzgojno valjanih životinja s područja _____ županije.

Potvrda se izdaje u svrhu prijave zagorskih purana Hrvatskoj poljoprivrednoj agenciji.
Zagorski purani su uzgojeni kod uzgajivača

Ime i prezime _____

Adresa _____

koji je upisan u Upisnik uzgajivača uzgojno valjanih životinja u Hrvatskoj poljoprivrednoj agenciji.
Uzgajivač svojim potpisom jamči da su podaci na potvrdi istiniti.

Zagorske purane je kupio

Ime i prezime _____

Adresa _____

Telefon _____

Broj kupljenih purića _____ MB Majke _____

Muški _____ ženski _____ MB Oca _____

Mjesec valjenja _____ Soj purana _____

Potpis uzgajivača

Potpis kupca

Za Područni ured

U _____, _____ 201__g.

Prilog: **Potvrda o porijeklu uzgojno valjanog podmlatka / kljunova kokoši hrvatice**

POTVRDA

kojom se potvrđuje da su **kokoši hrvatice** porijeklom iz matičnog jata koje je registrirano i upisano u Upisnik uzgojno valjanih životinja s područja _____ županije.

Potvrda se izdaje u svrhu prijave kokoši hrvatice Hrvatskoj poljoprivrednoj agenciji.
Kokoši su uzgojene kod uzgajivača

Ime i prezime _____

Adresa _____

koji je upisan u Upisnik uzgajivača uzgojno valjanih životinja u Hrvatskoj poljoprivrednoj agenciji.
Uzgajivač svojim potpisom jamči da su podaci na potvrdi istiniti.

Kokoši je kupio

Ime i prezime _____

Adresa _____

Telefon _____

Broj kupljenih pilića _____ MB Majke _____

Muški _____ ženski _____ MB Oca _____

Mjesec valjenja _____ Soj kokoši _____

Potpis uzgajivača

Potpis kupca

Za Područni ured

U _____, _____ 201__g.